

Pohjoinen hankintaneuvonta

Hallitusohjelmassa on asetettu runsaasti tavoitteita julkisten hankintojen kehittämiseksi. 9.9.2020 julkaistun Kansallisen hankintastrategian valmistelu alkoi mm. tarpeesta lisätä kuntien välistä yhteistyötä hankintojen vaikuttavuuden vahvistamiseksi. Julkiset hankinnat tulee myös nähdä ohjaamisen välineenä kunnan strategisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Verovaroin tehtävillä hankinnoilla voidaan edistää innovatiivista toimintaa ja ympäristötavoitteiden saavuttamista sekä vahvistaa sosiaalista kestävyyttä. Julkiset hankinnat ovat myös keskeinen alueellisen elinvoiman lähde.

Lapissa on viime vuosina tehty systemaattista kehittämistyötä julkisten hankintojen parantamiseksi maakunnassa.

Lapissa Kittilä¹ ja Sodankylä aloittivat työn 2017 päivittämällä hankintaohjeensa niin, että muutkin kunnat pystyvät hyödyntämään pienhankinta- ja hankintaohjemalleja omien ohjeistustensa päivittämisessä vuoden 2016 lainsäädännön mukaisiksi. Molemmissa kunnissa toteutettiin myös ostosalkkuanalyysi, sähköisten kilpailutusjärjestelmien käyttöönotto ja hankintastrategian luominen. Hankintaopastusta järjestettiin molempien kuntien päättäjille, viranhaltijoille ja yrityksille.

Lapin hankinta-asiamies aloitti 2018 tehtävänänsä hankintaosaamisen vahvistaminen koko maakunnassa. Kaikkien 21 kunnan kanssa on käyty keskusteluja kestävien ja elinvoimamyönteisten hankintojen toteuttamisesta sekä autettu tarjouspyyntöjen modernisoinnissa ja hankintaprosessien kartoittamisessa. Yrityksiä on neuvottu julkisten hankintojen löytämisessä ja kilpailutuksiin osallistumisessa. Lapissa on pidetty lukuisia verkostotapaamisia tilaajien ja tarjoajien kesken sekä järjestetty joka vuosi hankintaseminaari, joka kokoaa valtakunnallisen huipputiedon Lapin hankintayksiköiden ja tarjoajien käyttöön joka vuosi. Hankinta-asiamiehen palvelut ovat olleet 100 % EAKR-rahoitteisia vuoteen 2019 asti.

Vuonna 2019 Lappi otettiin mukaan HankintaKEINOn² valtakunnalliseen verkostomaiseen organisaatioon, jossa Motiva Oy, Suomen Kuntaliitto ry, Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy, Innovatorahoituskeskus Business Finland, Suomen ympäristökeskus SYKE, Hansel Oy sekä Suomen itsenäisyyden juhlarahasto Sitra yhdessä edistävät innovatiivisia ja kestäviä hankintoja. Lapin

¹ <https://www.kideve.fi/hankintaopas/>

² <https://www.hankintakeino.fi/fi>

muutosagentti sparraa Lapin hankintayksiköitä kestävien hankintojen suunnittelussa ja toteuttamisessa kiinnittäen huomiota niin ekologisiin kuin sosiaalisiin näkökohtiin.

Suomen Yrittäjät koordinoi osa-aikaista hankintaneuvontaa, jota Lapin Yrittäjätkin on tarjonnut Lapin alueella 2020 alkaen. Tämä neuvonta kohdentuu Pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien varmistamiseen ja täydentää muuta neuvontaa lähinnä puhelinneuvonnan muodossa sekä valtakunnallisen verkoston osaamisen hyödyntämisellä.

Hankinta-asiamiehen rahoitus päättyy 2020 ja HankintaKEINOn jatko selviää vasta budjettiriihessä. SY hankintaneuvonnan laajuus on melko marginaalinen eli alle viidesosa vuoden hankintaneuvonnan laajuudesta.

Lapin julkisia hankintoja kehittäessä on sekä hankintayksiköissä että yrityksissä noussut selkeitä tarpeita, joihin tarttumalla maakunnat voisivat sekä olla edelläkävijöinä valtakunnallisten kestävyystavoitteiden saavuttamisessa että varmistaa koronakriisin jälkeisen toipumisen tarjoamalla työkalut kuntien talouden ja yritysten liiketoiminnan elpymiseen.

Optimaalinen tapa jatkaa julkisten hankintojen kehittämistä maakunnassa olisi:

ESR-hanke, joka keskittyisi kouluttamaan niitä hankintataitoja, joita pohjoiset kunnat ja yritykset ovat toivoneet alueellisesti toteutettaviksi sekä jalkauttamaan Suomen hankintastrategiaa pohjoisella alueella

ESR-hankkeen osat

- 1. Hankintakoulutuspaketti: POHJOINEN HANKINTAKORKEA**
 - Kunnat & hankintayksiköt
 - Yritykset
- 2. HankintaSuomi valtakunnallisen hankintastrategian jalkauttaminen maakunnassa**
- 3. Hankintojen substanssiverkoston koordinointi maakunnassa**
 - Kuntien tekninen toimi
 - Kuntien sosiaalityö
 - Kuntien sivistystoimi
 - Kuntien hallinto

Lapin kunnat ja yritykset ovat toistuvasti toivoneet, että laajempia hankintakoulutuksia tarjoavien asiantuntijaorganisaatioiden opetusta tarjottaisiin pohjoisessa myös alueellisesti koska kunnilla ei

ole varaa sitouttaa henkilökuntaansa toistuviin Helsingin matkoihin eikä myöskään mahdollisuuksia järjestää syvällistä osaamisen nostoa vain oman kuntansa henkilökunnalle. Pohjoisten alueiden voimavarojen yhdistämisestä on tullut lukuisia pyyntöjä koska näin ollen kunnat voisivat samalla *kouluttaa suuremman osan henkilökunnastaan; saisivat luotua vertaisverkostot ylimaakunnallisesti ja; saisivat hankintaprosessien kehittämisessä huomioitua pohjoiset erityispiirteet hajautetun hankintatoimen osalta.* Tämä tukee sekä Lapin maakuntastrategian että Lapin rakennerahastojen kestävyystavoitteita.

1. Pohjoinen hankintakorkea

1. Hankintayksikön strategia ja tavoitteellisuus

Perehdytään strategiaan tavoitteisiin hankintatoimen osalta & tarkastellaan miten hankintojen johtamisella tuetaan organisaation tavoitteiden saavuttamista.

Strategiat ilmentävät organisaation tahtotilaa ja mahdollistavat johdonmukaisen toiminnan tavoitteiden saavuttamiseksi. Ilman hankintoja ohjaavaa strategiaa ostoja toteutetaan kunkin yksikön tai yksikön omien näkemysten mukaisesti ja organisaation kannalta ilman selkeää suuntaa. Strategia mahdollistaa kokonaisuuden hallinnan ja kehittämisen. Ylätason periaatteet ovat välttämättömiä, jotta ohjeistuksilla voidaan aikaansaada mitattava muutos.

Osana hankintastrategian/linjausten luomista perehdytään kategoriajohtamiseen, jossa määrätään, miten organisaation arkiset hankinnat auttavat saavuttamaan ylemmissä strategioissa määritetyt tavoitteet tietyissä hankintakokonaisuuksissa. Kategoriamallissa iso kokonaisuus jaetaan samantyyppisiin luokkiin, joiden sisällä toimintamalleja voidaan yhtenäistää. Kategorisointi mahdollistaa hankintojen hallitsemisen sekä sellaisten kokonaisuuksien erottamisen, joihin voidaan parhaiten vaikuttaa. Pohjoisilla alueilla keskeinen haaste on laadukkaiden toimittajien löytäminen ja riittävien tarjousten saaminen kilpailun mahdollistamiseksi. Kategorisointi auttaa toimittajamarkkinoiden tunnistamisessa ja sparraamisessa. Kategorisoinnin tarkoituksena on maksimoida saavutettavat tulokset käytettävissä olevilla resursseilla. Tämä on oleellista pohjoisissa kunnissa, joissa hankintaresurssit ovat vielä huomattavasti rajallisemmat kuin muualla maassa.

Strategiaprosessin aikana analysoidaan ympäristön uhkia ja mahdollisuuksia sekä oman organisaation heikkouksia ja vahvuuksia. Pohdinnan lopputuloksena löydetään paras mahdollinen tapa toteuttaa julkisia hankintoja arktisessa, harvaan asutussa ja elinvoimaisessa ympäristössä.

Lopputuloksena kunnat ja muut hankintayksiköt oppivat ohjaamaan resurssiaan vaikuttavuusperusteisesti eli tunnistamaan vaikuttavuusketjut mm. alueen elinvoimaan.

2. Hankintojen analyysi

Hankintoja analysoidessa tunnistetaan strategisten tavoitteiden kannalta tarvittava hankintojen organisointi ja työnjako. Työpajoissa perehdytään kuntien hankintameneihin ja niiden aluetalousvaikutuksiin.

Hankintaprosessimittarit auttavat organisaation kehittämisessä: esim. hankintasopimukset, sopimuksettomat hankinnat, hankintoihin koulutettu henkilöstö, toimittajien määrä, toimittajarekisterit, kilpailutusten määrä, asiakastyytyväisyys, valitut mittarit ja seurantajärjestelyt.

Toimintaa koskevat mittarit liittyvät organisaation suorituskykyyn ja siirtävät tarkasteluun toimitusketjun toimivuuteen ja hankintojen luomaan lisäarvoon. Vaikuttavuusmittarit puolestaan keskittyvät merkittäviin kestävyysvaikutuksiin sekä hankintojen välillisiin seurauksiin eri tasoilla.

Analyysissa hyödynnetään olemassa olevaa aineistoa, mutta perehdytään myös uusiin mittareihin ja indikaattoreihin, jotka mahdollistavat maakunnan taloudellisen kontrollin samalla ylläpitäen korkeaa laatua asukkaille. Analyysikoulutuksen myötä kunnat ja muut hankintayksiköt oppivat systemaattisesti hyödyntämään dataa hankintojen kehittämisessä edesauttaen myös maakuntaudistuksen tarpeita systemaattista seurantaa koskien.

3. Hankintojen toiminnallistaminen

Tässä osiossa perehdytään hankintojen toiminnallistamisen työvälineisiin, osallistamiseen ja johtamiseen. Hankintayksiköt oppivat käymään markkinavuoropuhelua ja käyttämään innovatiivisia hankintamenettelyjä.

Markkinavuoropuhelut ovat voimistuva, mutta edelleen alihyödynnetty tapa varmistaa hankinnan laatu ja kilpailutusprosessin sujuvuus. Hankintayksiköillä on epäselvyyttä laillisista tavoista tehdä yhteistyötä toimittajien kanssa sekä epävarmuutta prosessin viemistä resurssista ja tuomasta hyödystä.

Osallistamiseen kuuluu toimittajayhteistyön lisäksi loppuasiakkaan kuuleminen, mikä on kriittistä etenkin SOTE-palvelujen hankkimisessa. Kuntien kanssa käydään läpi erilaisia malleja osallistaa sekä kolmannen sektorin toimijat että loppuasiakkaat ja heidän edustajansa laadukkaiden palveluhankintojen kilpailuttamiseen.

HILMAssa on mahdollista ilmoittaa myös hankinnoista, jotka alittavat kansalliset kynnyksarvot (pienhankinnat). Kilpailutus voidaan pienhankinnoissa toteuttaa kevyemmällä menettelyillä, mutta avoimuus palvelee silti sekä tilaajia että tarjoajia. Koulutuksessa käydään läpi erilaisten pienhankintojen toteutusmuotojen vahvuuksia ja heikkouksia pohjoisten alueiden näkökulmasta.

Hankintojen johtamisessa kiinnitetään huomiota koko hankintaprosessiin valmistelusta sopimusvaiheeseen saakka niin, että hankintayksiköillä on tarvittava osaaminen koko hankintaprosessin hallintaan näin ollen varmistaen säästöjen toteutumisen laadun säilyessä korkealla tasolla.

4. Hankintojen vaikuttavuus ja mittaaminen

Hankintojen vaikuttavuudesta voidaan varmistua vain mittaamalla oikeita asioita. Hankinnoilla on sosiaalisia, ekologisia ja taloudellisia vaikutuksia, mutta suorien vaikutusten lisäksi myös välillisiä vaikutuksia kunnan lisäksi alueeseen, asukkaisiin ja markkinoihin.

Hankintayksikkö voi valita keskittyä tuottavuus-, säästö- tai aluetalousvaikutuksiin, mutta huomiota tulee kiinnittää myös ympäristövaikutuksiin, terveysvaikutuksiin ja laatuvaikutuksiin. Taloudellisessa tarkastelussa tulee olla kunnan menojen lisäksi koko elinkaaren aikaisten kustannusten huomioiminen sekä vaikutukset työllisyyteen ja pohjoisten alueiden verokertymään. Pohjoisilla alueilla markkinoiden kehittymisen tulee olla kaikkien toimijoiden yhteinen huoli ja huomionkohde. Pk-yritysten osallistumismahdollisuuksien varmistaminen edistää myös innovaatioiden syntymistä. Innovatiivinen hankinta on aiempaa parempi joko hankintayksikölle, alueelle, toimialalle tai asiakkaalle. Oleellista on aiempaa paremman ratkaisun syntyminen tai aiempien ongelmakohtien selättäminen.

5. Benchmarking & sopimukset

Kunnat ja muut hankintayksiköt valitsevat itselleen haasteellisimmat hankinnat läpikäytäväksi yhteistyössä koska hankintatarpeet ovat kuitenkin kaikille kunnille pääsääntöisesti samat. Vertaistuesta on merkittävää hyötyä sekä soveltuvuusvaatimusten ja kriteerien vertaamisessa että tarjouspyyntöjen kehittämisessä.

Koronakriisin ja tulevien pandemioiden hallinnan kannalta oleellista on myös sopimuksenhallinnan tärkeyden ymmärtäminen sekä poikkeustilojen sopimusehtojen huomioiminen jo hankintoja valmistellessa. Julkisilla hankinnoilla voidaan varmistaa pohjoinen huoltovarmuus sekä kriittisen

kapasiteetin että liitännäissopimusten osalta. Näissä alueiden yhteiset hankinnat ovat vahvemmassa roolissa kuin yksittäisten kuntien toteuttamat hankinnat.

2. Suomen hankintastrategian jalkauttaminen

Sekä OECD että EU ovat kiinnittäneet huomiota strategisuuden merkitykseen julkisten hankintojen toteuttamisessa. Valtiovarainministeriö julkaisi 9.9.2020 vision, strategian ja toteuttamissuunnitelman valtakunnan julkisille hankinnoille. Työ- ja elinkeinoministeriö on prosessissa tiiviisti mukana ja myös Kuntaliitto jalkauttaa strategian tavoitteita kaikilla tasoilla. Vision mukaan

Suomi on 2020-luvulla eurooppalainen edelläkävijä julkisten hankintojen johtamisessa, osaamisessa, tiedon hyödyntämisessä, innovatiivisuudessa sekä taloudellisessa, ekologisessa ja sosiaalisessa vastuullisuudessa – näin saamme toimivia hankintoja.³

Ilmastonmuutos, kriisit, kilpailukyky, työttömyys ja harmaa talous vaikuttavat koko yhteiskuntaan ja ovat ilmiöitä, joihin julkisten hankintojen ostovolyymillä voidaan vaikuttaa parantaen julkisen talouden kestävyyttä.

Pääministeri Marinin hallitusohjelmassa on 27 julkisiin hankintoihin liittyvää tavoitetta, joiden toteutumista myös alueet ja kunnat voivat edistää. Palveluja käyttävillä asiakkaila on toiveita saamiensa palvelujen laadusta ja julkisuudessa saamme jatkuvasti lukea hankinnoista, jotka olisi tullut toteuttaa yhtä aikaa inhimillisemmin ja elinvoimamyönteisemmin. Julkisiin hankintoihin liittyviä erilaisia kehittämistarpeita ei voida edistää pelkästään lainsäädännön keinoin, vaan tarvitsemme yhteisen suunnan. Kansallisen strategia voidaan toimeenpanna pohjoisella alueella koulutuksen ja viestinnän keinoin.

Tarvitsemme yhteisen kansallisen julkisten hankintojen strategian jotta saamme tulevaisuudessa entistäkin toimivampia hankintoja.

Strategiassa kehittämisen kärkinä ovat strateginen johtaminen sekä hankintataitojen edistäminen. Tietojohtaminen ja vaikuttavuuden arviointi tukevat strategista johtamista. Kehittämistyön

³ HankintaStrategia

keskiössä on toimivien ja laadukkaiden tuotteiden ja palveluiden hankkiminen siten, että kaikki osapuolet ovat osallisina prosessissa ja markkinat ovat elinvoimaiset. Julkisten hankintojen osana voidaan synnyttää myös innovaatioita. Näiden elementtien kehittämisen avulla voidaan saavuttaa taloudellista, sosiaalista ja ekologista kestävyttä.⁴

Kansallinen julkisten hankintojen strategia koostuu kahdeksasta kehittämisen osa-alueesta, jotka ovat kaikki riippuvaisia toisistaan.

Johdamme hankintoja strategisena toimintona ja hyödynnämme hankintojen potentiaalın tavoitteidemme saavuttamisessa

Julkisiin hankintoihin käytettävä euromääräinen volyymi on kansantaloudellisesti merkittävä. Siksi hankintoja tulee organisaatioissa johtaa strategisena toimintona. Organisaation strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan ja mitataan säännöllisesti.

Hankintayksiköt tunnistavat strategisesti merkittävimmät hankintakokonaisuudet ja edistävät strategisten tavoitteidensa saavuttamista hankintojen avulla.

Hankintojen vaikuttavuuden kehittäminen vaatii sitä, että organisaatioiden johto tunnistaa oman merkittävän roolinsa hankintojen johtamisessa.

Johdamme hankintoja ammattimaisesti koko elinkaaren ajan sekä kansallisesti että hankintayksikötasolla

Ymmärrämme, että hankintoja täytyy johtaa tietoperusteisesti kokonaisuutena suunnittelusta sopimuskauden yli ja että hankintojen vaikuttavuuden toteutumista seurataan ja mitataan säännöllisesti.

Varaudumme hankinnoissa riittävällä tavalla normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin

Koska yhteiskunnan kannalta kriittisiäkin kokonaisuuksia toteutetaan julkisina hankintoina, tulee hankintojen johtamisessa, valmistelussa ja sopimuksissa huomioida riskienhallinta ja varautuminen.

⁴ HankintaSuomi strategian intro

Hankinnat ovat osa organisaatioiden tulos- ja omistajaohjausta
Jotta organisaatioiden hankintoihin liittyvät strategiset tavoitteet toteutuvat myös konsernitasolla, tulee kiinnittää huomiota tulos- ja omistajaohjaukseen.

Lapissa sitoudumme hankintojen strategisuuden tunnistamiseen ja kehittämiseen. Haluamme olla valtakunnallinen edelläkävijä kansallisen hankintastrategian alueellisessa toimeenpanossa.

Teemme hankinnat ammattimaisesti ja kehitämme osaamistamme jatkuvasti
Hankintataitojen jatkuva kehittäminen on edellytys onnistuneille hankinnoille. Osaamisen kehittämisessä ei tule keskittyä pelkästään kilpailutusprosessin tekniseen läpivientiin, vaan kehittämisessä tulee huomioida laajemmin koko prosessi organisaation tarpeiden suunnittelusta tehtyjen sopimusten ja toimittajien hallintaan. Hankintaosaamista tarvitaan läpi koko organisaation, eikä hankintoja tule nähdä erillisenä tukitoimintona.

Kartoitamme hankintojen osaamistason kokonaiskuvan sekä kansallisella että hankintayksikkötasolla

Hankintayksiköissä on tärkeää tunnistaa oman organisaationsa vahvuudet sekä keskeiset kehittämiskohteet.

Ylläpidämme ja kehitämme hankintoihin liittyvää osaamistamme sekä strategisella että operatiivisella tasolla

Hankintaosaamista tulee olla organisaation kaikilla tasoilla.

Lisäämme hankintoihin liittyvää koulutusta

Jotta voimme varmistaa, että meillä on riittävästi osaavaa työvoimaa, tulee julkisten hankintojen koulutusta kehittää.

Varmistamme vaikuttavan ja laadukkaan hankintojen tutkimustoiminnan

Vaikuttavat julkiset hankinnat edellyttävät tuekseen tutkittua, tieteellistä tietoa sekä tutkijoiden ja yhteiskunnan välistä vuorovaikutusta.

Lanseeraamme Pohjoisen HankintaKorkean, jossa kehitämme Lapin ammattimaista hankintaosaamista kaikissa kunnissa ja muissa hankintayksiköissä järjestämällä korkealaatuisia alueellisia koulutuksia yhteistyössä maakuntien ja osallistujien kesken.

Suomi on edelläkävijä hankintojen tiedolla johtamisessa ja vaikuttavuuden kehittämisessä

Hankintoja tulee johtaa tietoon perustuen.

Suomi on edelläkävijä tietojen hyödyntämisessä hankinnoissa

Tiedolla johtaminen on systemaattista tiedonhallintaa, kerätyn tiedon hyödyntämistä ja jalostamista.

Arvioimme hankintoja koskevaa vaikuttavuutta eri tasoilla

Hankintayksikkötasolla teemme arviota suhteessa organisaation asettamiin strategisiin tavoitteisiin. Arvioimme vaikuttavuutta myös hankintakohtaisesti eli suhteessa hankinnassa asetettuihin tavoitteisiin.

Edistämme vaikuttavuusperusteisia hankintoja

Vaikuttavuusperusteisessa hankinnassa siirrymme perinteisestä suoritepainotteisesta tarkastelusta kohti tulosten ja vaikutusten hankintaa.

Tarkastelemme hankintojen vaikuttavuutta nimenomaan pohjoisessa kontekstissa ja ryhdymme esimerkkimaakunnaksi hankintojen tiedolla johtamisessa

Teemme toimivia ja laadukkaita hankintoja osallistavasti ja edistäen markkinoiden elinvoimaisuutta

Hankintojen keskeisenä tavoitteena on saada hankintayksiköiden ja niiden asiakkaiden käyttöön tarkoituksenmukaisia, toimivia ja laadukkaita palveluita. Hankinnat onnistuvat vain elinvoimaisten markkinoiden avulla.

Hankintayksiköillä on edellytykset markkinoiden hyödyntämiseen

Tarvitsemme osaamista ja ymmärrystä markkinoiden toiminnasta sekä siitä, mitä hankintayksikkö voi tehdä markkinoiden elinvoimaisuuden edistämiseen.

Julkiset hankinnat ovat houkuttelevia erilaisille tarjoajille

Jotta saamme hankinnoissa hyviä tarjouksia ja riittävästi kilpailua, tulee julkisten hankintojen olla erilaisten tarjoajien kannalta kiinnostavia ja niihin on helppo osallistua.

Suunnittelemme hankinnat tarvelähtöisesti ja osallistavasti loppukäyttäjää kuunnellen

Toteutamme hankinnat todellisen hankintatarpeen mukaisesti huomioiden sekä loppukäyttäjän, että hankintayksikön näkökulman.

Lapissa luomme konkreettiset mallit, joilla yhdessä toteutamme sekä markkinoiden että loppuasiakkaiden kuulemiset ja alamme tekemään näitä yhteistyössä yli maakuntarajan.

Ratkaisemme haasteita innovaatioilla ja teemme hankintoja kokeilevasti ja kehitysmyönteisesti

Innovaatioiden avulla voidaan löytää ratkaisuja haasteisiin, jotka liittyvät esimerkiksi hankintojen laadun ja vaikuttavuuden parantamiseen, tuottavuuden parantamiseen, hiilijalanjäljen pienentämiseen ja kiertotalouden edistämiseen sekä työllisyystavoitteiden toteuttamiseen.

Julkinen sektorimme on kehitysmyönteisesti ajatteleva ja rohkeasti toimiva sekä hyödyntää haasteiden ratkaisemisessa innovaatioita

Tehdessämme hankintoja olemme avoimia markkinoiden tarjoamille uudelleenlaisille toimintamalleille ja ratkaisuille.

Luomme edellytyksiä julkisen sektorin ja yritysten väliselle yhteistoiminnalle ja vuorovaikutukselle sekä edistämme innovaatiomyönteisen markkinan syntymistä

Julkinen sektori toimii yhteistyössä yritysten kanssa ja kehittää uudennlaisia toiminta- ja kumppanuusmalleja sekä pysyviä yhteistyöverkostoja niin kansallisella kuin paikallisellakin tasolla.

Lisäämme innovatiivisten hankintojen määrää 10 prosenttiin kaikista hankinnoista ja saamme aikaan vaikuttavuutta

Hankintojen avulla syntyvä liiketoiminnan kasvu tuottaa myös työllisyysvaikutuksia. Ratkaisemme innovatiivisilla hankinnoilla yhteiskunnallisia haasteita.

Luomme mallit, joilla voimme pohjoisilla alueilla yhdessä tehdä innovatiivisia hankintoja huomioiden hankintojen työllisyysvaikutukset & tuotekehityspotentiaalin.

Edistämme hankinnoilla yhteiskuntavastuullisesti julkisen talouden kestävyttä

Taloudellisesti kestävät hankinnat tukevat julkisen talouden tasapainoa ja hankintayksikön kustannustehokasta toimintaa.

Torjumme hankinnoilla harmaata taloutta ja edistämme verovastuullisuutta

Hankinnat ovat suunnitelmallisia ja kustannustehokkaita

Hankintojen suunnittelun tulee olla organisaation toiminnan ja talouden suunnitteluprosessia.

Vähennämme julkisten hankintojen hankinta- ja prosessikustannuksia

Voimme edistää hankintojen tehokkuutta kehittämällä hankintatapoja, elinkaaritalousellisuuden arviointia, sopimushallintaa, hankintojen digitalisointia ja vaadittavien selvitysten automatisointia sekä yhdistämällä hankintoja ja yhteishankintoja tekemällä.

Julkiset hankinnat ovat se työkalu, jolla varmistamme pohjoisen elinvoimaisuuden. Nostamme Lapin hankintaosaamisen tasolle, jolla kunnat ja maakunnat luovat kestävä edellytykset taloudelliselle selviämislleen ja alueen talouden nousulle.

Edistämme hankinnoilla sosiaalista yhteiskuntavastuuta julkishallinnon sekä yksityisen ja kolmannen sektorin yhteistyönä

Sosiaalisesti kestäväillä hankinnoilla organisaatiot voivat edistää yhteiskuntaan ja ihmisiin kohdistuvia myönteisiä vaikutuksia, kuten työmarkkinoilla muita heikommassa asemassa olevien työllistymistä sekä ehkäistä haitallisia vaikutuksia, kuten esteitä ihmisoikeuksien toteutumiseen.

Edistämme muita heikommassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymistä siihen soveltuviissa hankinnoissa

Hankinnoilla työllistäminen voi auttaa tarjoajaa saamaan osaavaa ja motivoitunutta työvoimaa yhteistyössä työvoimaviranomaisten kanssa.⁵

Edistämme hankinnoissa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien kunnioittamista
Sosiaalisesti vastuulliset hankinnat ovat yksi tapa toteuttaa YK:n kestävän kehityksen tavoitteita.

Suomi on ekologisten julkisten hankintojen suunnannäyttäjä

Valtion ja kuntien on toimittava siten, että julkisten hankintojen avulla edistetään ilmasto- ja kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista.

Tuemme julkisilla hankinnoilla Suomen hiilineutraalisuustavoitetta 2035 ja kiertotalouden toteuttamista

Ekologisesti kestäväillä hankinnoilla tuetaan vähähiilisiä ja kiertotalouden mukaisia ratkaisuja.

Tuemme luonnon monimuotoisuuden säilymistä hankintojen avulla

On tärkeää tunnistaa, mikä merkitys julkisilla hankinnoilla voi olla monimuotoisuuden säilymisessä.

Edistämme kestäväää ruokajärjestelmää elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa ja käytämme kestävästi ja vastuullisesti tuotettuja elintarvikkeita

Elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoissa tulee käyttää hankintakriteereitä, jotka edistävät ympäristön kannalta hyviä viljelymenetelmiä, elintarviketurvallisuutta, ravitsemusta sekä eläinten hyvinvointia ja terveyttä, ja jotka edistävät samalla kestäväää ruokahuoltoa ja ekologista kestävyttä.

⁵ Huom myös Suomen Yrittäjien linjaukset koskien sosiaalisten kriteerien käyttöä hankinnoissa ja markkinavuoropuhelun tarvetta

Pohjoisen ruoka on puhdasta, laadukasta ja arvostettua. Julkisilla lähiruokahankinnoilla nostamme kuntien asukkaiden kokemaa laatua ruokaelämyksissä ja autamme alueen mikroyritystenkin tuotekehitystä ja kasvua.

3. Hankintojen substanssiverkoston koordinointi maakunnassa

Lapin kunnista on noussut tarve säännölliselle yhteydenpidolle saman toimialan hankinnoista vastaavien asiantuntijoiden kanssa sekä luonteva yhteistyö substanssialan yksityissektorin kanssa. Tämä työ on käynnistynyt hankinta-asiamiespalvelun aikana, mutta verkostoja tulisi tiivistää juuri kyseisen substanssin yhteisten, alueellisten innovaatioiden luomiseen:

- Teknisen toimen kestävät hankinnat Lapissa.
- Sosiaali- ja terveystoimen kestävät hankinnat myös maakuntaudistuksen ja kolmannen sektorin näkökulmasta
- Sivistystoimen hankintojen innovaatiot
- Hallinnon merkittävässä hankinnoissa tarvittava tietotaito & hankintojen ohjaamisen rakenteet

HANKINTA-ASIAMIESHANKE

2021-2023

Kuntaosuudet

	Yrityksiä		Väestö		Osuus €		
	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2018	31.12.2019	2021	2022	2023
Enontekiö	156	1 838			333,33 €	333,33 €	333,33 €
Inari	481	6 907			1 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €
Kemi	738	20 707			2 000,00 €	2 000,00 €	2 000,00 €
Kemijärvi	329	7 274			1 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €
Keminmaa	345	8 079			1 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €
Kittilä	705	6 453			1 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €
Kolari	424	3 846			666,67 €	666,67 €	666,67 €
Muonio	199	2 308			333,33 €	333,33 €	333,33 €
Pelkosenniemi	96	939			500,00 €	166,67 €	166,67 €
Pello	199	3 373			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Posio	133	3 183			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Ranua	183	3 783			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Rovaniemi	2 883	63 042			6 000,00 €	2 000,00 €	2 000,00 €
Salla	162	3 400			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Savukoski	50	1 005			500,00 €	166,67 €	166,67 €
Simo	120	2 988			1 000,00 €	333,33 €	333,33 €
Sodankylä	470	8 303			3 000,00 €	1 000,00 €	1 000,00 €
Tervola	135	3 001			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Tornio	1 117	21 602			6 000,00 €	2 000,00 €	2 000,00 €
Utsjoki	113	1 212			500,00 €	166,67 €	166,67 €
Ylitornio	235	3 918			2 000,00 €	666,67 €	666,67 €
Yhteensä	9273	177 161			51 500,00 €	17 166,67 €	17 166,67 €